

Győri Ítéltábla

Pf.IV.20.015/2022/6/I.

A Győri Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (cím6; ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt Felperes1 (cím2) felperesnek a Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (cím8.; ügyintéző: dr. Kovátsits László ügyvéd) által képviselt Alperes1 (cím1) I. r., Alperes2 (cím3) II. r. alperes ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2021. december 17. napján kelt 26.P.20.100/2021/21. számú ítélete ellen az II. r. alperes által 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Köteles a II. r. alperes az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni az állam javára 48.000,- (negyvennyolcezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Köteles az II. r. alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 19.050,- (tizenkilencezer-ötven) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a másodfokú eljárásban felmerült saját költségeit.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a párt1 helyi elnökének tisztségét betöltő I. r. alperes a korábbi, a felperes jelenlegi polgármestere helység1nak.

[2] Az I. r. alperes 2020. szeptember 1-jén az cég1 (továbbiakban: cég1) főbejárata előtti közterületen sajtótájékoztatót tartott, amire összesen két sajtószervert hívott meg: a II. r. alperes kiadásában megjelenő www.hirportal1.hu internetes portált és az Infó helység1 honlap működtetőjét.

[3] Az I. r. alperes a sajtótájékoztatón a 2019-es önkormányzati választásokkal kapcsolatban a következő kijelentést tette: „Emlékezzünk arra, nem is olyan régen volt a tavalyi önkormányzati választás, és nagy dinamizmussal váltást ígérve jött a Rajta Újváros!

csapata, és ahol állunk, itt is molinók lógtak kint, hogy a cég1 menedzsentje, ugye Felperes1 urat támogatja.”.

[4] A II. r. alperes részéről jelen lévő operatőr a teljes nyilatkozatot rögzítette, majd azt a II. r. alperes 2020. szeptember 1-jén a főoldalán a felkapott hírek között minden kommentár és egyéb magyarázat nélkül úgy jelentette meg, hogy csupán a videó feletti rövid szövegben foglalta össze: az I. r. alperes a párt1 helységli elnökeként nyilatkozat a hírportálnak aktuális témákban, így a cég1 vet érintő aktuális problémákról is.

[5] Az I. r. alperesnek a korábban ismertetett, a jelen per tárgyát is képező közlésével kapcsolatban a Székesfehérvári Törvényszék 32.P.20.261/2020/10. számú, a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.170/2020/6-I. számú ítéletével helybenhagyott ítéletével a www.hirportal1.hu szerkesztőségét sajtó-helyreigazításra kötelezte. A jogerős ítélet megállapítása szerint a sérelmezett közlés nem véleménynyilvánítás, hanem tényállítás, ami valótlannak bizonyult. Az ítéltábla döntése szerint nem annak volt kiemelt jelentősége, az I. r. alperes sajtótájékoztatón tett-e meg nyilatkozatát, hanem annak, hogy az közéleti vita keretében hangzott-e el. A másodfokú ítélet indokolása rámutatott, hogy a sajtónak a valóság bizonyítására és a helyreigazítási kötelezettségre vonatkozó felelősség alóli mentesülése közéleti viták esetén sem feltétlen és korlát nélküli. A sajtótól elvárható, hogy joggyakorlása ne legyen visszaélésszerű.

[6] A jelen perben a felperes keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy az I. r., II. r. alperesek megsértették a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az I. r. alperes a II. r. alperesnek adott nyilatkozatában valótlannul állította, a II. r. alperes pedig a közzététellel valótlannul híresztelte: a 2019-es önkormányzati választás idején a cég1 előtti téren molinók lógtak kinn, hogy a cég1 menedzsentje a választáson a felperest támogatja. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket elégtételadásra, valamint egyetemlegesen 300.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére, továbbá marasztalja őket perköltségben.

[7] Arra hivatkozott, hogy a per tárgyát képező sérelmezett közlésrészlet nem tekinthető lényegtelen, a felperes megítélésének érdemi befolyásolására nem alkalmas pontatlanságnak. Hangsúlyozta, hogy a hamis tényközléseket a közszereplő sem köteles tűrni. A sérelemdíj körében arra hivatkozott, hogy annak megállapításához nem szükséges igazolni konkrét hátrány bekövetkezését. Állította, hogy az alperesek nyilvánvalóan és kifejezetten a felperes lejárataának szándékával fogalmazták meg, illetőleg tették közzé a sérelmezett nyilatkozatot. Bizonyosan nem tanúsítottak kellő gondosságot, hiszen a perbeli videó közzététele előtt egyikük sem kereste meg a felperest, sem a cég1 vet az elhangzottak tisztázása érdekében. A felperes keresetlevelében állítási és szükséghelyzetre is hivatkozott azzal kapcsolatban, hogy a II. r. alperes által közzétett videó 15-20.000 fős olvasottságot jelent.

[8] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérték. Alaki védekezésükben arra hivatkoztak, hogy a keresetlevelél nem felel meg a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 170. § (2) bekezdés a) pontjában írtaknak, illetőleg nem tesz eleget a Pp. 170. § (2) és (4) bekezdésében foglalt követelményeknek.

[9] Érdemi védekezésükben nem vitatták a perbeli cikk megjelenését, tartalmát és azt, hogy a videófelvétel az I. r. alperes nyilatkozatát tartalmazta. Kiemelték, hogy az I. r. alperes sajtótájékoztatót tartott, amelyről a II. r. alperes szöveghűen és kommentárok nélkül tudósított. Vitatták, hogy a II. r. alperes a videót a portál főoldalán, a vezető hírek között jelentette volna meg, illetőleg, hogy az így közzétett híryanag 15.20.000 letöltési számot ért volna el. A II. r. alperes állította, nem rendelkezik olyan nyilvántartással, amely a portálon megjelent cikkek letöltésével kapcsolatban információt tartalmazna. Az I. r. alperes rámutatott, hogy ő mindössze arról nyilatkozott, az önkormányzati választások idején a cég1 bejáratánál molinók lógtak kinn. Ebből a tényből okszerűen vonta le azt a következtetést és fogalmazta meg azt a véleményét, hogy a molinók kihelyezésének engedélyezésével a cég1 a választás során a felperest támogatta. Mindkét alperes hangsúlyozta, hogy a sajtó-helyreigazítási perben született jogerős ítélet a jelen perben nem jelent ítélt dolgot. Ugyanígy mindkét alperes hivatkozott arra, hogy a sérelmezett I. r. alperesi közlés a közügyek szabad vitatása körébe tartozik, s véleménynyilvánításként magasabb szintű oltalmat élvez. A II. r. alperes felelősség alóli mentesülése körében hivatkozott a 34/2017. (XII.11.) AB határozatban írtakra. Mindkét alperes vitatta a sérelemdíj iránti igény megalapozottságát azzal, hogy a per tárgyát képező közlésrészlet nem rendelkezik sértő jelleggel.

[10] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a kereseti kérelemnek megfelelően megállapította, hogy az alperesek megsértették a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alpereseket, hogy elégtételadás keretében az elkövetett jogsértés miatt fejezzék ki sajnálkozásukat 15 napon belül a felperes részére küldött levélben. A felperest feljogosította arra, hogy e leveleket a saját közösségiportál oldalán nyilvánosságra hozza. Kötelezte az alpereseket, egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 300.000,- Ft sérelemdíjat, valamint 38.100,- Ft perköltséget.

[11] A törvényszék ítéletlének indokolásában az alperesek alaki védekezését alaptalannak találta. Rámutatott, hogy a kereseti kérelemből, az érvényesíteni kívánt jogból és a felperes által előadott, a keresetet megalapozó tényekből, a Pp. 170. § (2) bekezdés c) pontjának megfelelően egyértelműen kitűnt, mi az, amit a felperes sérelmez, mely alperesi állítást tartja valótlannak, és milyen tényekre tekintettel állítja, hogy a közzétett nyilatkozat valótlan volt. Utalt arra a törvényszék, hogy az alperesek érdemi védekezést tudtak előterjeszteni a kereseti kérelemmel szemben, ekként számukra is nyilvánvaló volt, hogy a felperes milyen igényt érvényesít a perben. Ezt meghaladóan kitért arra is, hogy a II. r. alperes a sajtó-helyreigazítási eljárásban is peres félként járt el, így azon per adataiból is nyilvánvalóan ismertté kellett válnon számára, a felperes a jelen perben a II. r. alperes által közzétett felvétel mely részét, mely tartalmi elemét, milyen indokok alapján sérelmezi. Rámutatott, hogy a személyiségi jogi perben a jogsértés megállapítása nem a Pp. 172. §-a szerinti megállapítási kereseti kérelem, hanem sui generis anyagi jogi igény. Kifejtette, hogy a kereseti kérelem a sérelemdíjat illetően is eleget tett a Pp. 170. § (2) és (4) bekezdésében foglaltaknak.

[12] Osztotta az alperesek álláspontját azzal kapcsolatban, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárásban hozott jogerős ítélet nem jelent res iudicatát.

[13] A sérelmezett közlésrészletet vizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy az úgynevezett bizonyíthatósági teszt alapján a 13/2014. (IV.18.) AB határozatban írtakra is figyelemmel az I. r. alperes kereset tárgyát képező kijelentése tényállításnak minősül.

Kifejtette, hogy az alperesi védekezéssel szemben még csak az sem állapítható meg, hogy az I. r. alperes által előadottak véleménynyilvánítással vegyes tényállításnak lennének tekinthetők. Az I. r. alperes állítása arra vonatkozott, a felperest az önkormányzati választás során a cégl menedzsmenete támogatta, s e támogatás ténye a közterületen elhelyezett molinók tartalmából volt megállapítható. E sérelmezett tényállítás valóságának igazolására az I. r. alperes bizonyítást felajánlani nem tudott, védekezése mindössze arra irányult, a sérelmezett közlésrészlet nem tényállításnak, hanem véleménynyilvánításnak minősül.

[14] A II. r. alperes vonatkozásában vizsgálta a törvényszék, hogy a mentesülés körében előadottak mennyiben alaposak. Rámutatott, a II. r. alperes védekezésének eredményességéhez nem elegendő, hogy az I. r. alperes közlését szöveghűen, kommentár és változtatás nélkül tette közzé. A 34/2017. (XII.11.) AB határozatból, a 32/2018. (I.10.) AB határozatból, továbbá a BDT2010. 2308. számú eseti döntésből következően a II. r. alperes a felelősség alól akkor mentesülhetett volna, ha igazolja, hogy legalábbis megkísérelte a nyilatkozattal érintett felperes álláspontjának a beszerzését is az I. r. alperes közleményének közzététele előtt. Erre pedig nem vitatottan nem kerül sor. A II. r. alperesnek mindenképpen fel kellett volna ismernie, hogy a környék legnagyobb munkáltatójának minősülő cégl támogatásával kapcsolatban megfogalmazott állításnak komoly jelentősége van. Ehhez képest nem tekinthetett volna el a felperes álláspontjának megismerésétől és annak közzétételétől.

[15] A törvényszék álláspontja szerint köztudomású ténynek tekintendő az, hogy az I. r. alperes által megfogalmazott valótlán tényállítás a felperesre nézve sérelmes volt. A felperessel, mint polgármesterrel szemben közérdeklődésre tart számot, mennyiben képes eleget tenni annak a követelménynek, hogy a gazdasági élet szereplőivel, a legnagyobb foglalkoztatónak minősülő céglvel kiegyensúlyozott, semleges viszonyt tartson fenn, és kizárólag a település érdekeit tartsa szem előtt. Az I. r. alperes sérelmezett közlése mind a lakosság, mind a többi gazdasági társaság körében megütközést kelthet, hiszen azt sugallja, hogy a felperes egy gazdasági társaság támogatásáért cserébe nem tekinthető elfogulatlannak. A felperes személyes előadása is azt támasztotta alá, hogy az I. r. alperes nyilatkozata miatt környezetében magyarázkodásra kényszerült.

[16] A törvényszék a kereseti kérelem szerinti sérelemdíj összegszerűségét sem találta eltúlzottnak. Hangsúlyozta, hogy a helyi közéletet jelentős mértékben befolyásolni képes szereplők vitájáról van szó, a velük kapcsolatos hírek megszólalásai mindenképpen nagy közérdeklődésre tarthatnak számot, így egy ilyen közéleti kérdésben elhangzott valótlán tényállítás hatásai is jelentősebbek. Tényként állapította meg, hogy a perbeli újságcikk a II. r. alperes főoldalán, a felkapottabb cikkek között is szerepelt. Rögzítette, hogy a felperes állításával szemben a felperes nem állítási, hanem bizonyítási szükséghelyzetben volt, ugyanakkor a perben nem tulajdonított kiemelt jelentőséget annak, hogy a II. r. alperes által közzétett videófelvétel milyen letöltésszámot ért el. A sérelemdíj összegszerűségéről a jogvitában részt vevő felek személyére, a jogvita közéletben betöltött súlyára és az internetes közzétételre figyelemmel határozott. A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

[17] Az elsőfokú ítélet ellen a II. r. alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérte úgy, hogy az ítéltábla a felperesi keresetet teljes egészében utasítsa el. A másodfokú eljárásban gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (1)-(3) bekezdésében jelölte meg, a megváltoztatás iránti kérelmét a Pp. 383. § (1)-(3) bekezdésére

alapította. Kérte, hogy az ítéltábla a Pp. 82. §, 83. § (1) bekezdés, 383. § (5) bekezdés, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján kötelezze a felperest a II. r. alperes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségei megfizetésére. Anyagi jogszabálysértésként az Alaptörvény IX. cikk és (1) és (2) bekezdését, az Alaptörvény XXVIII. cikkét, a 7/2014. (III.7.) AB határozatot, a 13/2014. (IV.18.) AB határozatot, a 36/1994. (VI.24.) AB határozatot, a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) bekezdését, 2:43. § d) pontját, 2:44. § (1) bekezdését, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. §-át, 2:52. §-át, valamint a PK 12. számú állásfoglalást jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 2. § (2) bekezdése, 183. § (1) bekezdése, 237. § (1) bekezdése, 263. § (1) bekezdése, 265. § (1) bekezdése, 266. § (2) és (4) bekezdése, 276. § (5) bekezdése, 279. § (1) bekezdése, 341. § (1) bekezdése, valamint 346. § (3)-(5) bekezdése szerinti eljárási szabálysértést követett el.

[18] Álláspontja szerint a törvényszék a bizonyítás eredményét okszerűtlenül minősítette, ezért az általa megállapított tényállás módosítása, kiegészítése szükséges.

[19] Változatlanul fenntartotta azt az alaki védekezését, miszerint a kereseti kérelem tartalma, tárgya a keresetlevél alapján nem volt egyértelműen meghatározható. Hangsúlyozta: az a körülmény, hogy az alperesek érdemi védekezést tudtak előterjeszteni, nem mentesíti a felperest a Pp. 170. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kötelezettség teljesítése alól.

[20] A per érdemét illetően az elsőfokú eljárásban előadottakkal egyezően hivatkozott arra, hogy az I. r. alperes közlése véleménynyilvánításnak, valós tényekből levont okszerű következtetésnek minősül. Az I. r. alperes személyes meghallgatása során maga is megerősítette, hogy a molinók kihelyezésével kapcsolatos valós tényállításából vonta le azt az okszerű következtetését, feltételezését, hogy a molinók kihelyezésére a cég1 hozzájárulásával kerülhetett csak sor. Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor az I. r. alperes állításának olyan jelentéstartalmat tulajdonított, miszerint a molinók tartalmából volt megállapítható a felperes támogatásának ténye.

[21] A törvényszék helyesen járt el, amikor azt vizsgálta, hogy amennyiben az I. r. alperes részéről a jogsértés megállapítható is, úgy a II. r. alperes hivatkozhat arra, a felelősség alól mentesülhet, azonban tévesen értelmezte az Alkotmánybíróság és a Kúria újabb ítélkezési gyakorlatát. Arra nem volt lehetőség, hogy a II. r. alperes a videófelvétel közzététele előtt a felperes számára a nyilatkozattételi lehetőséget biztosítson, hiszen az egy sajtószervtől sem várható el, hogy friss és aktuális cikkeit ne tegye közzé. Vitatta, hogy az általa közzétett videófelvétel kiemelt cikként került volna nyilvánosságra hozatalra. Hangsúlyozta, hogy a felperes közvetlenül is el tudta volna juttatni nyilatkozatait az átlagemberekhez, éppen az általa betöltött pozíciónál fogva. Az elsőfokú bíróság nem alkalmazta a Ptk. 2:44. § (1) bekezdésében írtakat sem, nem volt kellő figyelemmel arra, hogy a sérelmezett kijelentés közéleti vita keretében hangzott el. A támadott ítélet indokolásában kifejtettekkel szemben nem minősül köztudomású ténynek, hogy az I. r. alperes közlése a felperesre nézve sérelmes volt. Az nem lehet vitatott, hogy a II. r. alperes által közzétett sajtótájékoztaton elhangzott nyilatkozat közügyekkel volt kapcsolatos, erre figyelemmel a 34/2017. (XII.11.) AB határozatban írtak alapján a II. r. alperes eredménnyel hivatkozhat arra, hogy a felelősség alól mentesült. Hivatkozott a BDT.2018.3835. számú eseti döntésre, valamint a Pécsi Ítéltábla Pf.20.333/2010/5. számú határozatára. Összességében álláspontja szerint a II. r. alperes felelősségének megállapítására, vele szemben objektív, illetőleg szubjektív jogkövetkezmény

alkalmazására azért nem kerülhet sor, mert a II. r. alperes sajtószervként egy közéleti vitáról tudósított szöveghűen, kommentár és megjegyzés nélkül.

[22] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját az alperesek alaki védekezésének megalapozatlanságával és azzal kapcsolatban, hogy az I. r. alperes által megfogalmazottak tényállításnak minősülnek, s azok valóságtartalma nem nyert bizonyítást. Rámutatott, hogy az I. r. alperes közlésrészlete két tényállítás foglalt magában: egyrészt, hogy a cég1 támogatta a felperest a 2019. őszi önkormányzati választási kampányban, másrészt, hogy ez a támogatás a közterületen a cég1 előtti téren elhelyezett molinók tartalmából volt megállapítható. Az I. r. alperes nem arra hivatkozott, hogy általánosságban került sor a felperes támogatására, hanem a támogatás konkrét formáját is nevesítette. Mindezekkel szemben tényszerűen nem igaz, hogy helysége1 bármely közterületén a választási kampány molinóinak kihelyezéséhez gazdálkodó szervezet hozzájárulása lenne szükséges, vagy a helyi „szokásjog” ilyen hozzájárulást követelne meg. Állította, hogy az ominózus közterületen az I. r. alperesnek is voltak kint plakátjai. Az I.r . alperes mindezekre figyelemmel alaptalanul hivatkozott arra, hogy a valós tényekből okszerűen levont következtetést, feltételezést, vélemény fogalmazott meg.

[23] Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban is, hogy a II. r. alperes a felelősség alól nem mentesül. Hangsúlyozta, hogy a perbeli videófelvétel közzétételekor nem volt választási kampány, semmi nem indokolta, hogy a sérelmezett közlésrészlet közzétételét megelőzően a II. r. alperes ne kísérelje meg beszerezni a felperes nyilatkozatát. Rámutatott, hogy a II. r. alperes szerkesztett tartalmat tett közzé, hiszen az I. r. alperes sajtótájékoztatóján elhangzottakról készült videófelvevétel felvezető szöveggel látta el. A II. r. alperes ezt a felvételt a főoldalán tette közzé. Álláspontja szerint helyesen mutatott rá arra is a törvényszék, hogy az I. r. alperes által megfogalmazottak egy közérdeklődésre számot tartó ügyben hangzottak el, a valóságnak meg nem felelő tartalmú közlés pedig súlyos következményekkel járt a felperesre nézve. A II. r. alperes mentesülésének szempontjából pedig annak nem lehet jelentősége, hogy a felperesnek milyen egyéb médiafelületek állnak rendelkezésére ahhoz, hogy saját álláspontját megjelenítse. Hangsúlyozta, hogy a 34/2017. (XII.11.) AB határozatból következően a II. r. alperes visszaélészerű magatartására figyelemmel a valóság bizonyítása alóli mentességre eredménnyel nem hivatkozhat. Állította, hogy a II. r. alperes által az elsőfokú eljárásban felszámított perköltségigény kirívóan eltúlzott.

[24] A másodfokú tárgyaláson a II. r. alperes úgy nyilatkozott, hogy elsődlegesen a támadott ítélet hatályon kívül helyezését kéri, eljárásjogi okból. Arra hivatkozott, hogy a törvényszék ítéletének [92] pontjában köztudomású tényre hivatkozik, ugyanakkor az ítélet meghozatalát megelőzően nem adott tájékoztatást arról, hogy köztudomású tényre kíván figyelemmel lenni. Hivatkozott a Pp. 374. §-ában írtakra, továbbá a Pp. 266/4. §-ában foglaltakra.

[25] A felperes változatlanul az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[26] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján annak megfellebbezett részében bírálta felül– nem érintve az I. r. alperes részéről megvalósult

jogsértést megállapító, az I. r. alperest elégtétel adására és sérelemdíj megfizetésére kötelező rendelkezéseket – és megállapította, hogy a fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

[27] A fellebbezési tárgyaláson előadottakra figyelemmel elsődlegesen az ítéltáblának abban kellett állást foglalnia, hogy a II. r. alperesnek jogszerű lehetősége volt-e a másodfokú eljárásban a fellebbezési kérelem megváltoztatására.

[28] A II. r. alperes által hivatkozott Pp. 266. § (4) bekezdése szerint a bíróság tájékoztatja a feleket a 266. § (2) és (3) bekezdése alapján hivatalból figyelembe vett tényekről, amelyekkel szemben – törvény eltérő rendelkezése hiányában – ellenbizonyításnak van helye. A 266. § (2) bekezdés szerint a bíróság az általa köztudomásúnak tekintett és az olyan tényeket, amelyekről hivatalos tudomása van akkor is figyelembe veszi, ha azokra a felek nem hivatkoztak. A 266. § (3) bekezdése alapján a bíróság a törvényes vélelmeket hivatalból veszi figyelembe.

[29] Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 266. § (4) bekezdése szerinti, a köztudomású tény figyelembevételével kapcsolatos előzetes tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget. Ugyanakkor a Pp. 373. § (4) bekezdése szerint, ha az elsőfokú bíróság a felekkel előzetesen nem közölte az ítéletben hivatalból figyelembe vett tényt, vagy a felektől eltérő jogszabályi értelmezést, illetve a kérelemtől jogszabály alapján való eltérési szándékát, a fél a fellebbezésben, a csatlakozó fellebbezésben, vagy a fellebbezési ellenkérelemben ezzel összefüggő kereset, illetve ellenkérelem változtatással élhet, utólagos bizonyítást ajánlhat fel. A Pp. 373. § (4) bekezdésének alkalmazása során a köztudomású tény a Pp. 266. § (4) bekezdésének megfogalmazásából következően hivatalból figyelembe vett ténynek minősül. A Pp. 373. § (4) bekezdéséből következően, ha az elsőfokú bíróság a Pp. 266. § (4) bekezdése szerinti kötelezettségének nem tett eleget, úgy erre az eljárási hibára a fellebbező félnek a fellebbezésében kell hivatkoznia és a fellebbezésében kell az ezzel kapcsolatos kérelmeit előterjesztenie.

[30] A Pp. 375. § (2) bekezdése szabályozza, hogy a másodfokú eljárásban a fellebbezés megváltoztatására milyen esetekben kerülhet sor. A Pp. 375. § (2) bekezdése ugyan hivatkozik a Pp. 374. és 373. §-ára, ugyanakkor a Pp. 373. § (4) bekezdésének már idézett rendelkezéséből következően az elsőfokú bíróságnak a Pp. 266. § (4) bekezdésébe ütköző eljárása nem minősül a fellebbezési kérelem megváltoztatását megalapozó új ténynek, hiszen arról a fél a fellebbezés előterjesztésekor, már az ítélet megismerését követően tudomást szerzett. Ebből következően az ítéltábla álláspontja szerint a fellebbezési kérelem megváltoztatására a másodfokú eljárásban a II. r. alperes által előadottak alapján nem volt lehetőség. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a Pp. 373. § (4) bekezdéséből következően a II. r. alperes az elsőfokú bíróság által köztudomásúként figyelembe vett ténnyel szembeni utólagos bizonyítási indítványát is a fellebbezési határidőn belül terjeszthette csak elő, a Pp. 373. § (4) bekezdése alapján. A másodfokú bíróságot ezzel kapcsolatban anyagi pervezetési kötelezettség nem terhelte, a II. r. alperes ugyanis képes volt felismerni, hogy a köztudomású ténnyel szemben neki kell ellenbizonyítania, ilyen utólagos bizonyítást azonban egyáltalán nem terjesztett elő.

[31] Megjegyzi az ítéltábla, hogy a fellebbezés ugyan hivatkozott a Pp. 266. § (4) bekezdésében írtakra, a határidőn belül előterjesztett eredeti fellebbezési kérelem azonban ezzel kapcsolatos fellebbezési kérelmet nem tartalmazott.

[32] Rögzíti az ítéltábla, hogy a II. r. alperes emellett is ugyan jogszabályhely szerint több eljárásjogi szabályszegést megjelölt fellebbezésében, ugyanakkor azonban ezen eljárási szabályszegésekre alapítottnan fellebbezési kérelmet nem terjesztett elő. A fellebbezés az ítélet megváltoztatására irányult. Ezért – erre irányuló kérelem hiányában – az állított eljárásjogi szabályszegések még akkor sem eredményezhették volna az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, ha azok egyébként ténybelileg megvalósultak volna.

[33] A II. r. alperes nem adott elő konkrétumot azzal kapcsolatban, hogy a Pp. 2. § (2) bekezdését és Pp. 183. § (1) bekezdését az elsőfokú bíróság miként sértette meg, a törvényszék anyagi pervezetése a Pp. 237. § (1) bekezdésében írtakra is figyelemmel miért lett volna hiányos. A Pp. 263-266. §-ával kapcsolatban mindössze jogszabályhellyel megjelölt eljárási szabályszegések még azok megvalósulása esetén is legfeljebb a Pp. 369. §-a szerinti anyagi felülbírálat során értékelendők. A fellebbezés nem tartalmazott konkrét előadást a Pp. 276. § (5) bekezdése szerinti sérelemmel kapcsolatban, nem állapítható meg az sem, hogy a Pp. 341. és Pp. 346. §-ával kapcsolatos jogsértés kapcsán a II. r. alperes milyen konkrét elsőbírói hiányosságot állít.

[34] Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a keresetlevél eleget tett a Pp. 170. § (2) bekezdés a) és c) pontjában írtaknak. Osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság érvelését mind a Pp. 172. §-a, mind a Pp. 170. § (2) és (4) bekezdéseinek értelmezésével kapcsolatban.

[35] Az elsőfokú ítélet indokolása annyiban szorul csupán módosításra, hogy a sajtóhelyreigazítási perben előadottaknak, a II. r. alperes ott tett nyilatkozatainak nincs jelentősége abból a szempontból, hogy a jelen perben előterjesztett keresetlevél az eljárásjog szerinti tartalmi követelményeknek mennyiben felel meg.

[36] Az I. r. alperes fellebbezésének hiányában a másodfokú eljárásban a sérelmezett közlés jogsértő jellege csak annyiban volt vizsgálható, hogy annak megalapozottsága esetén jogsértés hiányában a II. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelem elutasításának lett volna helye.

[37] Osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját azt illetően, hogy a bizonyíthatósági teszt alapján a sérelmezett I. r. alperesi közlés tényállításnak minősül. Az I. r. alperes nyilatkozata egyértelmű volt azt illetően, hogy a cég1 előtti téren kihelyezett molinókkal a cég1 a felperest támogatta. A kereset tárgyát képező nyilatkozat a szavak hétköznapi jelentéstartalma szerint nem a molinók kihelyezésének módjára, hanem a molinók tartalmára vonatkozott. Az ítéltábla teljeskörűen osztja az elsőfokú bíróság ítéletében írtakat a 13/2014. (IV.18.) AB határozat szerinti bizonyíthatósági teszttel kapcsolatban.

[38] A II. r. alperes fellebbezésében írtakkal ellentétben az, hogy egy gazdálkodó szervezet támogatja a polgármesterjelölteket a választási kampány során, az objektív

bizonyíthatósági teszt alapján tényállítás. Maguk az alperesek is ilyen tartalmú nyilatkozatot tettek a 10. sorszám alatti beadványuk 8. oldalán. Az I. r. alperesnek a II. r. alperes által közzétett nyilatkozata semmilyen további közlést nem tartalmazott arra nézve, hogy az I. r. alperes állítása nem az elsődleges nyelvtani értelmezésnek felel meg, hanem az további – a cikkben meg nem jelölt – tényekből levont következtetés. Az I. r. alperesnek a sérelmezett közléssel kapcsolatos utólagos magyarázata olyan többletinformációkat tartalmazott, amelyek az eredeti sajtóközleményben nem szerepeltek. A perben előadottakkal ellentétben az I. r. alperes a sérelmezett nyilatkozatában nem következtetett, nem mutatta be a közlésének alapjaként figyelembe vett körülményeket, hanem tényként fogalmazta meg a felperessel kapcsolatos állításait.

[39] Mindezekre figyelemmel annak nincs kiemelt jelentősége, hogy a per tárgyát képező nyilatkozatban tényállításként megjelenő valótlan közlést az I. r. alperes miért tette meg, azt miért gondolhatta egyébként ő maga valósnak.

[40] Nincs jelentősége annak sem, hogy a cég1 előtti téren milyen molinók voltak még kihelyezve, ott csak a felperes molinói, vagy az I. r. alperes molinói is láthatóak voltak-e. A II. r. alperesnek az első- és másodfokú eljárásban előadott érveire figyelemmel – nevezetesen, hogy az I. r. alperes közlése nem a molinók tartalmára vonatkozott, hanem az az I. r. alperes következtetése volt, a felperes támogatottságával kapcsolatban – az ítélet tábla hangsúlyozza, a felperes alappal hivatkozott az első- és másodfokú eljárásban arra, az alperesek semmilyen módon nem igazolták, hogy a molinók közterületen való kihelyezéséhez a cég1 részéről bármilyen hozzájárulásra lett volna szükség, akár hallgatólagosan, akár kifejezett formában. Ez az egyáltalán nem igazolt alperesi előadás éppen azt támasztja alá, hogy ha az I. r. alperes által előadottak részben vagy egészben véleménynyilvánításnak is minősülnének (mint ahogy nem), azok az általa ismert tényekből okszerűtlen következtetések voltak.

[41] Az EBH 2011.2396. számú eseti döntés a jelen eljárásban annyiban irányadó, hogy a II. r. alperessel szemben a kereseti kérelem elutasításának jogsértés hiányában akkor lenne helye, ha az I. r. alperes következtetése okszerűnek, logikusnak, a valóságnak megfelelő tényállításnak minősült volna.

[42] Az elsőfokú bíróság által is hivatkozott 7/2014. (III.7.) AB határozatból következően a II. r. alperes felelősségének megítélése szempontjából – amint a törvényszék is helytállóan rámutatott – annak van jelentősége, hogy az I. r. alperes közéleti vitában nyilatkozott. A jelen perben a sajtószabadság és szólásszabadság védelmével kell egybevetni a felperesnek a jó hírnévhez fűződő jogát. Kétségtelen, az fontos alkotmányos érdek, hogy a polgárok és a sajtó bizonytalanság, megalkuvás és félelem nélkül vehessenek részt a társadalmi és politikai vitákban, ugyanakkor a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt. A 34/2017. (XII.11.) AB határozatban kifejtettek szerint a közéleti szereplők sajtótájékoztatójáról tudósító média felelősségének megállapíthatósága során figyelemmel kell lenni arra, hogy a sajtószerv ilyen esetben nem saját gondolataival próbálja meg befolyásolni a közvéleményt. A média ilyen esetben sokkal inkább a véleménynyilvánítások közvetítő eszköze, mintsem a közvita önálló szereplője. Ez a védelem azonban az alkotmánybírósági határozat szerint csak akkor illeti meg a sajtót, s csak akkor vezethet a mentesüléséhez, ha feladatát nem visszaélészerűen látja el.

[43] Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a II. r. alperes akkor hivatkozhatott volna eredményesen a mentesülésére, ha a tőle elvárható gondosságot tanúsította volna, lehetőséget nyújtott volna a felperes álláspontjának megjelenítésére. Teljes mértékben alaptalan az a fellebbezési érvelés, hogy erre a nyilatkozat közzétételének időbelisége miatt nem kerülhetett sor. Az I. r. alperes által tartott sajtótájékoztatón nem kapcsolódott olyan akut témákhoz, amelyek az I. r. alperes nyilatkozatának azonnali közzétételét indokolták volna. A sérelmezett közlésrészlet tárgyát az előző évi önkormányzati választás képezte, így a II. r. alperes által hivatkozott azonnali tájékoztatáshoz és tájékozódáshoz fűződő érdek sem indokolta, hogy a II. r. alperes eltekintsen attól, akár a céglvet, akár a felperest megnyilatkoztassa a támogatás létéről, mielőtt az I. r. alperesnek az ezzel kapcsolatos nyilatkozatát közzéteszi.

[44] A II. r. alperes is hivatkozott arra, hogy a támogatás ténye nem a molinók tartalmából, hanem azok kihelyezéséből volt megállapítható. A közügyekről, közéleti vitáról tudósító II r. alperes maga is tisztában volt azzal, a cégl bejárata előtti terület közterület, amelynek használata jellemzően nem függhet gazdálkodó szervezet hozzájárulásától. Ezért erre figyelemmel is elvárható lett volna a II. r. alperestől, hogy az I. r. alperes nyilatkozatát követően, annak közzététele előtt a felperes vagy cégl nyilatkozatát beszerezze.

[45] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A másodfokú eljárásban vesztes II. r. alperes a Pp. 364. § és a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles a feljegyzett fellebbezési illetéket az állam javára megfizetni. A II. r. alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a pernyertes felperes másodfokú eljárásban felmerült és felszámított költségeinek megtérítésére.

Győr, 2022. április 6.

Dr. Zámbó Tamás sk.

Dr. Szalay Róbert sk.

Dr. Szabó Péter sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró